

Sygn. akt II K 14/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Chełmnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący – SSR Agnieszka Knade - Plaskacz

Protokolant – stażysta E. P.

przy udziale Prokuratora – -----

po rozpoznaniu w dniu 09/04/2018 roku

sprawy: **J. M., syna W. i Z. zd. M. ur. (...) w W.**

oskarżonego o to, że: w okresie od czerwca 2017 roku do 18 grudnia 2017 roku w C. uporczywie uchylał się od płacenia rat alimentacyjnych zasądzonych na podstawie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia (...) roku sygn. akt III (...) w kwocie 450 zł miesięcznie na rzecz K. M. i w kwocie 350 zł miesięcznie na rzecz M. M. (2) oraz na podstawie wyroku zaocznego Sady Rejonowego w Chełmnie z dnia (...) roku w kwocie 400 zł na rzecz P. M., w wyniku czego powstała zaległość stanowiąca równowartość co najmniej trzech świadczeń alimentacyjnych.

tj. o przestępstwo z art. 209 § 1 kk

orzeka:

I na podstawie art.66§ 1 i 2 kk w zw. z art.67§1 kk warunkowo umarza postępowanie karne wobec oskarżonego **J. M.** na okres 1 (jednego) roku próby od uprawomocnienia się wyroku;

II. na podstawie art.67§ 3kk i art.72§ 1pkt 3 kk zobowiązuje oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie na rzecz pokrzywdzonych M., K. i P. M.;

III. na podstawie art.67§ 2 kk oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora,

IV. na podstawie art.624§1kpk zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa.

Sygn. akt II K 14/18

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. jest ojcem małoletnich K., M. i P. M.. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia (...) roku sygn. akt (...) określono wobec oskarżonego obowiązek łożenia w kwocie 450 zł miesięcznie na rzecz K. M. i w kwocie 350 zł miesięcznie na rzecz M. M. (2) oraz na podstawie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Chełmnie w sprawie III RC (...)z dnia (...) roku w kwocie 400 zł na rzecz P. M..

Dowód: odpis wyroku w sprawie III Rc (...) i III Rc(...)- k. 18, 28

Oskarżony od czerwca 2017 roku nie płaci rat alimentacyjnych zasądzonych w/w wyrokami, odwiedza jednak dzieci, ale nie uczestniczy w ich wychowaniu. Poza obowiązkiem alimentacyjnym, oskarżony nie posiada nikogo na swoim utrzymaniu. J. M. nie jest zarejestrowany jako bezrobotny, utrzymuje się z prac dorywczych. A. M. (1) utrzymuje

się wraz z dziećmi z renty, zasiłku rodzinnego, programu 500 + i zaliczki alimentacyjnej w łącznej kwocie 4000 zł. Uzyskane dochody pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych dzieci.

Dowód: zeznania świadka A. M. k. 6, informacja o stanie zaległości w sprawie egzekucyjnej – k.15-16; wyjaśnienia oskarżonego – k. 46 akt, informacje z PUP – k. 12-13.

Oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia zgodne z ustaleniem stanu faktycznego. Wskazał, że utrzymuje się z prac dorywczych i nie możełożyć na utrzymanie dzieci.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k. 46 akt.

W czasie czynu u oskarżonego nie występowały żadne zakłócenia czynności psychicznych, które znosiły lub ograniczały w znacznym stopniu jego zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Oskarżony nie jest karany, ma wykształcenie zawodowe stolarz -tapicer. Nie posiada majątku.

Dowód: dane osobo poznawcze - k. 44, karta karna – k. 52

Sąd zważył, co następuje:

Wina i sprawstwo oskarżonego co do popełnienia zarzucanego mu czynu nie budziły wątpliwości. Sąd ustalen w tym zakresie, jak i w zakresie stanu faktycznego, dokonał w oparciu o wiarygodny materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w szczególności w postaci: zeznań świadka A. M. (1), zaświadczenia od komornika, odpisów orzeczeń sądowych, danych o karalności, oraz w oparciu o wyjaśnienia oskarżonego. Dokumenty stanowiące podstawę ustaleń faktycznych nie budzą wątpliwości, co do rzetelności i autentyczności zgromadzonych w nich informacji. Nadto zostały sporządzone przez uprawnione do tego osoby, przy zachowaniu wymogów przewidzianych w obowiązujących przepisach prawa. Podkreślić również należy, że żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania prawdziwości, ani wiarygodności żadnego z dokumentów ujawnionych w toku rozprawy. Jako w pełni wiarygodne Sąd ocenił zeznania świadka oraz wyjaśnienia oskarżonego. Zeznania te znalazły potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym materiale dowodowym, w szczególności w postaci zaświadczenia od komornika oraz odpisów orzeczeń wydanych w sprawach rodzinnych.

Jak stanowi art. 209 § 1 k.k. odpowiedzialności podlega ten kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące. Działanie oskarżonego niewątpliwie wypełniało znamiona przestępstwa określonego w art. 209§1 k.k.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że oskarżony w okresie od czerwca 2017 roku do 18 grudnia 2017 roku w C. uporczywie uchylał się od płacenia rat alimentacyjnych zasądzonych na podstawie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia (...)roku sygn. akt III RC(...) w kwocie 450 zł miesięcznie na rzecz K. M. i w kwocie 350 zł miesięcznie na rzecz M. M. (2) oraz na podstawie wyroku zaocznego Sadu Rejonowego w Chełmnie z dnia (...) roku w sprawie III RC (...) w kwocie 400 zł na rzecz P. M.. O uchylaniu się od obowiązku łożenia na utrzymanie dzieci świadczy przede wszystkim to, że oskarżony nie czynił starań o podjęcie legalnego zatrudnienia, nie jest zarejestrowany w urzędzie pracy i pracuje jedynie dorywczo. Oskarżony jest osobą zdrową i nie ma żadnych obiektywnych przeciwskazań do tego, żeby pracę podjął lub skutecznie poszukiwał. Jednocześnie wobec braku dokonywania jakichkolwiek wpłat w tym okresie oczywistym jest, że powstała zaległość przekracza równowartość co najmniej trzech świadczeń alimentacyjnych.

W tych okolicznościach, a także biorąc pod uwagę fakt, iż oskarżony jest osobą pełnoletnią i w warunkach niniejszego stanu faktycznego rozpoznawał znaczenie swojego zachowania, należy ocenić, iż J. M. popełnił przypisany mu w wyroku czyn umyślnie w zamiarze bezpośrednim.

W myśl art. 66 § 1 kk sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. W powyższym świetle należy wskazać, iż oskarżony jest osobą niekaraną oraz prowadzi życie zgodne z porządkiem prawnym. Stara się także utrzymywać regularne kontakty z dziećmi. Przedmiotem ochrony przestępstwa z art. 209 § 1 kk jest prawo do zabezpieczenia materialnego osób, które nie są w stanie samodzielnie się utrzymać i prawo do godnych warunków egzystencji. Zważywszy na to, że obowiązek zabezpieczenia materialnego małoletnich nie spoczywa tylko i wyłącznie na oskarżonym, oraz że zagrożenie karą za ten czyn jest niewysokie, uznać należy, że dobro chronione tym przepisem nie należy do stojących najwyżej w hierarchii dóbr chronionych przepisami kodeksu karnego. Dokonując oceny rozmiaru wyrządzonej szkody należy zauważyć, że okres popełnienia przestępstwa to niewiele ponad 5 miesięcy. W tym czasie pokrzywdzeni nie byli narażeni na brak zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, oskarżony utrzymywał także z nimi stały kontakt. Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę w ocenie Sądu stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego mu nie może być uznany za znaczny. Oceniając natomiast stopień winy oskarżonego należało uwzględnić jego wiek, poziom wiedzy i doświadczenia życiowego oraz sytuację motywacyjną. Sąd nie dopatrył się okoliczności, które mogłyby wyłączyć lub ograniczyć winę oskarżonego. W ocenie Sądu, od oskarżonego należało wymagać zachowania zgodnego z prawem.

Rozważając zatem wszystkie istniejące w sprawie okoliczności podmiotowe i przedmiotowe Sąd doszedł do przekonania, że oskarżony zasługuje na warunkowe umorzenie postępowania na okres próby wynoszący 1 rok. Jakkolwiek zachowanie oskarżonego niewątpliwie było niewłaściwe, to zdaniem Sądu sam fakt toczenia się postępowania przeciwko niemu winien stanowić ostrzeżenie i być wystarczającą represją za ten czyn, zaś wyrok warunkowo umarzający postępowanie zawiera w sobie stwierdzenie winy i sprawstwa danej osoby i pozwala, przy spełnieniu przesłanek wskazanych w przepisie art. 66 § 1 i 2 kk, na odstąpienie od skazania i karania takiej osoby oraz poddanie sprawcy próbie.

Dla pełnej realizacji celów poddania oskarżonego próbie, a także dla zapewnienia gwarancji regularnego wspomagania matki dzieci przez oskarżonego, Sąd zobowiązał go na podstawie art.67§ 3kk i art.72§ 1pkt 3 kk do bieżącego łożenia na utrzymanie M., K. i P. M., oddając go na podstawie art.67§ 2 kk w okresie próby pod dozór kuratora.

Zgodnie z art.67§3 kk Sąd orzekający w przypadku warunkowego umorzenia postępowania nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości lub w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, albo **zamiast tych obowiązków orzeka nawiązkę**. Sąd obowiązany jest do nałożenia na sprawców obowiązku naprawienia szkody wyłącznie wówczas, gdy powstanie szkody w zakresie dóbr pokrzywdzonego jest następstwem popełnionego przez nich przestępstwa. Jednocześnie obowiązek taki ciąży na sędzie tylko wtedy, gdy szkoda taka w czasie warunkowego umorzenia postępowania karnego nadal istnieje. Wskazać należy, że w realiach niniejszej sprawy uprawnieni (dzieci) nie poniosły szkody – uzyskiwały bowiem w okresie objętym zarzutem świadczenie z funduszu alimentacyjnego (vide k. 21 akt), nadto w przestępstwach niealimentacyjnych nie można mówić o zadośćuczynieniu za krzywdę, która miałaby wynikać z niewykonywania się z zobowiązań. **Sąd odstąpił zatem od orzeczenia względem oskarżonego obowiązku nawiązki (o którą wnosił oskarżyciel) uznając, iż skoro nie ma podstaw do orzekania odszkodowania i zadośćuczynienia, to i nie ma podstaw do orzekania zamiast nich nawiązki.**

Mając na względzie sytuację majątkową oskarżonego na podstawie art.624§1kpk zwolnił go od obowiązku zapłaty kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa.

SSR Agnieszka Knade-Plaskacz

C. 2 maja 2018 r.